

ISSN 1332-2672

siječanj / veljača 2018.

Tiskarnica

TEHNIKA

broj 1, 2

LIST DIONIČKOG DRUŠTVA TEHNIKA, ZAGREB
ULICA GRADA VUKOVARA 274

Poštarna plaćena u pošti 10169, Zagreb

Tržišna izgradnja:

Kupac je uvijek u pravu

str. 3

Oko nas:

**Aktualni pokazatelji
za graditeljstvo**

str. 5

Gradilišta:

Podbrežje i Westgate Split

str. 8

Uvodnik

Iako smo već dobro zagazili u novu 2018. godinu, još uvijek pamtimo lijepe želje kojima smo obasipali jedni druge. Tako i treba, treba pamtiti sve što je lijepo, dobro i pozitivno, osobito u onim trenucima kad imamo poteškoća i kad nam „fali“ ono svjetlo na kraju tunela. Nadu i optimizam ne treba gubiti i kad je najteže! Unatoč činjenici da pokazatelji iz hrvatskog gospodarstva pokazuju uzlazni trend i da se osjećaju pozitivni pomaci, nažalost, u Tehnici nekih jačih uporišta za optimizam kao da nedostaje. Svakako, možda je najveći problem u ovom trenutku nedostatak kvalitetnog

proizvodno-tehničkog kadra na domaćem tržištu koji bi se mogao adekvatno nositi s novim poslovnim izazovima i projektima. Dodatni je problem i zabrinjavajuća činjenica da nas često napuštaju i vlastiti kadrovi, tražeći bolje uvjete za svoju poslovnu budućnost. Otvoreno tržište EU doima se mnogima privlačno!? Suočavanje s ovakvim stanjem nužno nalaže svim odgovornim poslovnim subjektima da se ozbiljno pozabave ovim problemom, ako razmišljaju o uspješnoj budućnosti tvrtke! Nadalje, probleme nam predstavljaju i pojedini projekti koji nisu ostvarili očekivane financijske efekte ili su se čak pokazali rizičnima.

Takoder, neke stare teškoće u poslovanju, koje se prenosi iz godine u godinu, odlaganje restrukturiranja tvrtke, teža prilagodljivost novim uvjetima poslovanja, hijerarhija odgovornosti i sl., odražavaju se na opću poslovnu atmosferu. Nužno je napraviti korake koji će dovesti do poboljšanja ukupnog stanja u firmi i time osigurati Tehnici d.d. poziciju na domaćem tržištu kakvu ona i zaslužuje nakon 70 godina poslovanja. Veliki je to zadatak i izazov za sve koji odlučuju o našoj budućnosti, no i na svim zaposlenicima koji u djelokrugu svog rada mogu napraviti makar i male pomake k boljitku. U tom smislu još jednom želim svima puno uspjeha i sreće u ovoj zahtjevnoj 2018. godini. I.M.

Podsjećamo

Izazovi u graditeljstvu 4

Već je poznato da se Hrvatski graditeljski forum od 2015. godine održava svake druge godine, tako je početkom prosinca 2017. održan ovaj stručni skup na kojemu su, kao uvijek i do sada, nizom radova i stručnih rasprava obrađene teme i aktualna problematika hrvatskog graditeljstva. Kao posebnu zanimljivost spomenuli bismo da je povodom održavanja ovog Forum izdana knjiga *Izazovi u graditeljstvu 4*. Knjiga donosi niz zanimljivih i korisnih stručnih tema, počevši od zakonske regu-

lative u našoj djelatnosti, zatim tema iz područja obrazovanja i zapošljavanja građevinskih struka, nadalje govori o većim investicijskim projektima u Hrvatskoj, o gospodarenju otpadom, energetske učinkovitosti, zaštiti od požara, građevinskoj dokumentaciji... Uglavnom veliki broj tema, a time i stručnjaka koji su se angažirali na stvaranju ove knjige. Nadam se da je to knjiga vrlo korisna svima koji se bave graditeljskom djelatnošću.

(i)

Korisno je znati

EU kartica zdravstvenog osiguranja

Dovoljno je da osiguranik svoju postojeću zdravstvenu iskaznicu iz obaveznog zdravstvenog osiguranja umetne u uređaj te se na taj način identificira. EU karticu zdravstvenog osiguranja građani će od sada u četiri hrvatska grada, na pet lokacija moći dobiti bez čekanja, na licu mjesta, u poslovnica HZZO-a u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. Postavljeni su aparati sa sustavima za uvođenje elektroničkih redova čekanja / redomati / na kojima će osim rednog broja, građani moći podići i svoju Europsku karticu zdravstvenog osiguranja. Nakon umetanja zdravstvene iskaznice u uređaj, potvrdi svoje podatke isčitane s kartice, u roku od pet sekundi se u uređaju otisne Europska kartica zdravstvenog osiguranja. Redomati su postavljeni u regionalnom uredu HZZO-a u Zagrebu na adresama Klovićeva 1 i Jukićeva 12. Radomati su interaktivni multifunkcionalni uređaji povezani sa centralnim informacijskim sustavom HZZO-a i na taj način omogućuju osiguranim osobama da bez čekanja odmah zatraže i dobiju Europsku karticu zdravstvenog osiguranja. HZZO je redomate postavio u poslovnice u koje dolazi najveći broj osiguranika kako bi se izbjegle gužve i skratilo vrijeme čekanja.

S interneta - NK

Tehnika d. d. – politika kvalitete

TRADICIJA s vizijom budućnosti	Svoju budućnost gradimo na temelju dugogodišnje tradicije u građenju.
POSTOJANOST usprkos vremenu koje prolazi	Težimo ostvariti stabilan rast i razvoj uz stalnu prisutnost na tržištu
ISKUSTVO koje ulijeva povjerenje	Našim kupcima nudimo cjelovita rješenja temeljena na brojnim realiziranim projektima.
POVJERENJE koje obvezuje	Povjerenje svojih kupaca koje smo osigurali našim realiziranim projektima, nadograđujemo i povećavamo svakim novim projektom
DOSLJEDNOST kao ishodište i opredjeljenje	Trajno težimo ostvariti maksimalno zadovoljstvo svojih kupaca i partnerske odnose sa dobavljačima i kooperantima
STABILNOST I SIGURNOST s postavkama inventivnosti	Sve naše građevine moraju biti prepoznatljive po trajnosti, originalnom dizajnu, kvaliteti izvedenih radova i primijenjenih materijala
BRZINA I STRUČNOST postavke novog tisućljeća	Težimo efikasnosti u realizaciji projekata uz istovremeno osiguranje kvalitete i poštovanje najviših standarda struke
PRILAGODLJIVOST I FUNKCIONALNOST u suglasju s potrebama tržišta	Trajno osluškujemo potrebe tržišta, pratimo trendove i nove tehnologije u građenju, te iste primjenjujemo pri projektiranju i izvođenju radova
TEHNOLOGIJA I KREATIVNOST usklađenost čovjeka i stroja	Poštovanje interesa naših radnika, okoliša i zajednice u cjelini temeljna je postavka cjelokupnog poslovanja.
NAPREDAK I ZNANJE kao trajna obveza	Zapošljavamo stručne i ambiciozne radnike koje imaju mogućnosti i trajnu obvezu stalno se razvijati i usavršavati Postavljamo sebi ambiciozne, mjerljive i ostvarive ciljeve Primjenjujemo i stalno poboljšavamo djelotvornost sustava upravljanja kvalitetom temeljenog na zahtjevima međunarodne norme ISO 9001

Direktor Ozren Domjanić, dipl.ing.građ.

Kupac je uvijek u pravu

*U okviru svoje graditeljske djelatnosti, kroz 70-godišnje trajanje, Tehnika je iz sebe ostavila i iznimno veliki broj građevina namjenjenih stanogradnji. Logičnim se čini u prvom redu stambena izgradnja u svom domicilnom gradu Zagrebu, gdje smo i najviše gradili, gotovo čitava naselja, ulice, stambene blokove... No, poznato je da smo građevine takve namjene izgradili i diljem Hrvatske, bivše Jugoslavije, ali i na ino-tržištu. Ljepota i kvaliteta tih objekata zasigurno predstavlja vrijedne reference Tehnika d.d. Što se zadnjih godina događa na tom planu, što je aktualno u našoj stanogradnji i kakvo je stanje na tržištu nekretnina u Hrvatskoj saznajemo od kolege **OZRENA DOMJANIĆA**, dipl. ing. grad., direktora Tržišne izgradnje.*

► **Poštovani kolega, molila bih Vas da nam ukratko kažete što smo zadnjih godina izgradili, na kojim lokacijama, kakav je bio interes tržišta i do kakvih ste spoznaja tijekom tog razdoblja došli?**

Kao šta Vam je poznato Tehnika d.d. posljednih deset pa i više godina razvija svoje projekte u sklopu CENTRA ZVONIMIR. Smatram dobrim odluku Uprave kojom je kupljeno zemljište, usudio bih se reći, u centru grada Zagreba, čime je Tehnika kod kupaca postala prepoznatljiva kao dobar investitor odnosno izvođač objekata, te u konačnici i dobru priliku gledajući sa stajališta kupca za kupnju nekretnine. Sve je krenulo od gradnje prvog objekta na spomenutoj lokaciji oznake Z1 koji nam je dao jasan signal da je lokacija iznimno tražena, da je potreba za stanovima u Gradu velika, te da će izgradnja i budućih objekata naziva Z2, Z3, Z3A, Z7 i Z4 u prodajnom smislu rezultirati s dobrim uspjehom, što se u konačnici i potvrdilo.

► **Što je trenutno aktualno na području naše stanogradnje, postoje li već sada planovi za nove građevine i koja bi bila Vaša poruka u tom smislu?**

Posljednjih godinu i pol dana razvijam projekt naziva „Poslovno stambeni objekt Z4“, što je ujedno i posljednji objekt tog tipa u sklopu CENTRA ZVONIMIR. Završili smo izgradnju „prve faze“ objekta koji se odnosi na stambeni dio, uključujući i podzemne garaže, te je za navedeno

dobivena uporabna dozvola. Trenutno se nalazimo na kraju izvođenja radova poslovnog dijela objekta te se vrlo brzo očekuje tehnički pregled i za taj dio.

Paralelno sa spomenutim objektom razvijamo novi projekt u Velikoj Gorici, u Kurilovcu, što mi je iznimno drago da se Tehnika odlučila s ovakvim proizvodom i dalje biti prisutna na tržištu. To svakako gledam kao nešto pozitivno, s obzirom na pojavu sve jače konkurencije čime Tehnika daje jasan odgovor da je i dalje sposobna nositi se s tim izazovima. Odabir Velike Gorice niti malo ne obeshrabruje obzirom da se radi o gradu koji spada među šest najvećih gradova u Republici Hrvatskoj. Moramo imati na umu i blizinu grada Zagreba kao gospodarskog centra, te njihovu međusobno dobru prometnu povezanost, što omogućuje potencijalnim kupcima da žive u mirnom gradu, s mogućnošću odabira i radnog mjesta.

► **Iz Vašeg iskustva s kupcima, možete li reći što se konkretno traži na tržištu, što je primarno kod interesa kupaca - lokacija, kvaliteta, cijene?**

Sve što ste naveli iznimno je važno za svakog kupca. Kupci su danas iznimno zahtjevni, moglo bi se reći dosta odlučni te nisu spremni prihvatiti „ne“ kao odgovor. Bolje rečeno, traže da se udovolje njihovi zahtjevi koji se prvenstveno odnosi na preinake na nekretnini u fazi gradnje, a mi se moramo znati nositi sa svime time. Moj tim ljudi, koji već godina radi u ovom Odjelu, naravno uključujući i mene kao novog u ovom poslu, vodi se time da je „kupac uvijek u pravu“. Najveće nam je zadovoljstvo kada nam je feedback od naših kupaca pozitivan. Naravno, treba se znati nositi i s pritužbama od strane kupaca na kvalitetu izvedenih radova, što ako i postoji, Tehnika nastoji otkloniti u najkraćem mogućem roku. Moramo znati da su naši kupci ujedno i naš marketing te nema mjesta za nikakve špekulacije oko popravka nedostataka. Naravno, ukoliko iza tih grešaka stoji Tehnika, jer oni mogu vrlo lako uz pomoć svih današnjih medija narušiti imidž tvrtke koji se gradio sada već punih 70 godinu.

► **Po prirodi svog posla pratite stanje na domaćem tržištu nekretnina. U kojem smjeru**

to tržište ide, ima li utjecaja naše članstvo u EU na prodaju stanova, je li kreditna politika i politika Vlade napravila pomake korisne oživljavanju ove naše djelatnosti?

Moram reći da je došlo do buđenja domaćeg tržišta nekretnina. Na domaćem tržištu nudi se veliki broj nekretnina ali je upitna njihova kvaliteta, prvenstveno mislim na starost nekih nekretnina koje nisu u skladu s današnjim trendovima gradnje (dobra energetska svojstva zgrade, dobar tlocrt nekretnina, kvaliteta gradnje itd.) što je potaklo investitore na gradnju novih stambenih objekata. Siguran sam da je članstvo u EU bio jedan dodatni poticaj investitorima za brže djelovanje na ovom području, ako ništa drugo barem psihološki, što je rezultiralo gospodarskim buđenjem RH. Politika Vlade ide u smjeru koji bi omogućio dodatno oživljavanje naše djelatnosti ali je ono još uvijek nedovoljno, te je potreban dodatni angažman na područjima koja su danas još uvijek neiskorištena, a koja bi u konačnici rezultirala povećanjem obujma gradnje.

► **Kako se u svemu tome snalazi Tehnika, kako se nosi s konkurencijom koje ima prilično na našem tržištu i što biste na kraju ovog razgovora mogli dati kao svoj zaključak na temu stanogradnje?**

Već sam jednim dijelom u Vašim prethodnim pitanjima dao odgovor na postavljeno pitanje pa ću reći samo to da Tehnika treba i dalje ustrajati na stanogradnji koja se tijekom svih godina pokazala kao iznimno unosan posao. Prema kupcima se treba odnositi s maksimalnim uvažavanjem jer su oni u konačnici i ključ uspjeha nekog projekta. Niti slučajno ne smijemo gubiti kontinuitet u stanogradnji i ostati uspavani već treba osluškivati tržište nekretnina i u danom momentu reagirati povećanjem obujma investicija, te postati lider, ne nužno u kvantiteti, ali obavezno u kvaliteti izgradnje na ovom području.

I.M.

Energetska obnova

Interes obustavlja prijave

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja privremeno je, na period od tri mjeseca, obustavilo prijave na Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora“, koje su prvotno bile predviđene do 7. svibnja ove godine. Već je dosad, međutim, pristiglo toliko prijava, 443, koje za dvjesto posto premašuju zasad osigurana sredstva te je dostava prijava obustavljena 5. veljače. Poziv je otvoren sredinom studenog

prošle godine, a ukupna alokacija iznosi 380 milijuna kuna iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR). Najniži iznos bespovratnih sredstava je 80 tisuća kuna, a najviši 40 milijuna kuna. Krajnji rok za podnošenje projektnih prijedloga je 31. prosinca 2020., odnosno do iskorištenja raspoloživih financijskih sredstava. Predviđene su uštede energije za grijanje/hlađenje od najmanje 50% u odnosu na godišnju potrošnju energije za grijanje/hlađenje prije provedbe mjera energetske ob-

nove kroz integrirani pristup. U okviru ovog Poziva sredstva će se dodijeliti projektima izrade projektne dokumentacije za energetska obnova zgrada i provedbe energetske obnove zgrada javnog sektora u kojima prihvatljivi prijavitelji (tijela državne vlasti, ministarstva, središnji državni uredi, državne upravne organizacije, uredi državne uprave u županijama, jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, ustanove, vjerske zajednice i udruge s javnim ovlastima uređenim posebnim Zakonom) obavljaju društvene djelatnosti. (i)

Švedska pronašla rješenje opskrbe metropole hranom

Vertikalne farme

Seperh Mousavi je strateg za održivost i agroekolog. Budućnost je u švedskom gradiću Linkopingu. Nedavno je tamo švedska tvrtka Plantagon počela gradnju vertikalne farme. U 17 katova će se proizvoditi pola tone zelenila po danu. Na polovici staklenika biti će vrt dok će u drugoj polovici biti uredi. Oba dijela bit će povezana pa će kisik koji proizvode biljke udisati zaposlenici koji će raditi u uredima. Ugljični dioksid koji izdišu ljudi pomoći će biljkama u njihovom razvoju. Stvorit će se klima u kojoj će biljke pet puta brže rasti. Unutar velikog nebodera povrće će se uzgajati u posudama a zatim prenositi na nosače postavljene oko goleme središnje spirale. Biljke rastu kako polako migriraju niz centralnu jezgru i spremne su za branje kada stignu do dna. Biljni ostaci i gnojivo bit će prikupljeni usput i pretvoreni u bioplin za pokretanje sustava grijanja i hlađenja unutar staklenika. Ovaj veliki staklenik bit će ujedno i jedinstveno demonstracijsko postrojenje centar znanja za održivu urbanu poljoprivredu u kojem će znanstvenici testirati nove tehnologije proizvodnje hrane. Dugoročni cilj je stvoriti švedski centar za istraživanje i razvoj urbane poljoprivrede kako bi se postigla globalna sigurnost hrane. Veliki staklenik bi trebao biti gotov na jesen 2018. Za proizvodnju hrane u Plantagonu traže se rješenja koja se svode na

minimalnu upotrebu zemlje, vode, energije i pesticida. Stoga je Plantagon proglašen jednom od sto najinovativnijih tvrtki na svijetu. Trenutačno je 60% svjetske populacije u gradovima a do 2050. broj stanovnika na zemlji povećat će se za oko tri milijarde; čak 80% te populacije živjet će u gradovima. rješenja su vertikalne farme. Osim u Linkopingu u Plantagonu planiraju izgraditi vertikalnu farmu u Šangaju i Singapuru. Začetak urbanog vrtlarstva kao i podizanje vrtova u visine u nedostatku raspoloživog zemljišta može se naslutiti i u Zagrebu gdje se time za sada bave samo pojedinci uzgojem na krovovima svojih kuća. Osim što Plantagon smješta farme u moderne građevine, u toj tvrtki smatraju da su idealni smještaj za velike vrtove upravo stare napuštene zgrade kao što su stare željezničke postaje ili prazne tvornice. To košta manje a iskoristi se prostor koji stoji i propada. Potrebno je povezati se s lokalnim tvrtkama čiji bi višak energije koji nije iskorišten služio za potrebe rasta biljaka. npr. ako se zimi grije određena zgrada oni koji žive u njoj otvaraju prozor kad im je vruće; tu se gubi energija. Isto je i sa svjetlom koje gori kad nije potrebno. Mosavi je sticao znanje na švedskom sveučilištu a radio je diljem svijeta - Dubai. Trenutačno živi u SAD-u u jednom od ureda u Plantagonu.

(S interneta pripremila NK)

Zagrebački štikleci

Prvi poznati popis stanovništva u Zagrebu, na brdu Griču, proveden je 1368. godine. Popisano je približno 300 kuća i 2810 žitelja, a spominje se 21 postolar, 6 kovača, po 4 zlatara i lončara, 3 mesara i 2 sedlara. Popis je obuhvatio sve vlasnike kuća u gradu radi odmjerenja poreza. Iz navedenog popisa izostavljeni su svi plemići, svećenici i redovnici koji su živjeli u Zagrebu. Oni nisu plaćali porez u gradsku nego kraljevsku blagajnu ili su bili oslobođeni plaćanja poreza. Mnoga od tih zagrebačkih prezimena i danas postoje. Neka su promijenjena, neka su iščeznula zbog izumiranja loze / desetkovanje stanovništva kugom, potresom, migracijama u druga područja Austro-ugarske /, no većim dijelom po njima se raspoznaju stari purgeri. Po abecedi evo niz zanimljivih prezimena; Babojob, Božjehtenje, Briga, Cigan, Čemer, Crnoglav, Dragibog, Dragozlato, Duh, Glad, Glavosek, Grd, Groza, Iglia, Juha, Kamenar, Kratkarka, Krivobog, Munja, Muž, Nevredan, Podoben, Pohaben, Štakor, Škrta, Tresiglav, Volek, Zdalkalep, Žir. Među češćim prezimenima bili su Horvat, Horvatin i Horvatinčić, kao i Ivančec, Jurišić...

(nk)

Aktualni pokazatelji za domaće graditeljstvo

U prosincu prošle godine u Hrvatskoj je izdano ukupno 825 građevinskih dozvola, od čega 683 za zgrade i 142 za ostale građevine, što je pet posto dozvola manje nego u istom mjesecu 2016. godine. To je zapravo prvi mjesečni pad izdanih građevinskih dozvola nakon 20 mjeseci kontinuiranog rasta. Na godišnjoj razini, broj izdanih građevinskih dozvola za zgrade i dalje raste, makar više nije dvoznamenkast, dok posljednja tri mjeseca broj izdanih građevinskih dozvola za ostale građevine izrazitije pada. Prema analizi HGK, tijekom cijele 2017. godine ukupno je izdano 9.418 građevinskih dozvola, od čega se 7.776 dozvola odnosilo na zgrade, a 1.642 na ostale građevine. U odnosu na 2016. godinu, ukupno je izdano 17,5% više građevinskih dozvola (21,2% više za zgrade i 2,6% više za ostale građevine), pri čemu je dinamika rasta bila niža nego u prethodnoj godini (izrazitije kod ostalih građevina kod kojih je rast bio sporiji za 31,3%). Rast broja izdanih građevinskih dozvola bio je popraćen i porastom u njima predviđene vrijednosti radova za

11,6%, primarno pod utjecajem rasta predviđene vrijednosti radova na zgradama za 21,5%, dok je istodobno vrijednost radova na ostalim građevinama smanjena za 7,3%. Pritom je predviđena vrijednost radova od 26 milijardi kuna u prošloj godini bila najveća nakon 2010. godine, dok je predviđena vrijednost radova na zgradama bila najveća nakon 2009. godine. Lošija dinamika kretanja vrijednosti radova na ostalim građevinama razlog je znatnijem smanjenju udjela vrijednosti radova na ostalim građevinama u ukupnoj predviđenoj vrijednosti radova s 34,4% u 2016. godini na 28,6% u 2017. godini. Prošlu su godinu, drugu godinu zaredom, obilježili pozitivni pomaci u stanogradnji pa tako broj stanova u izdanim građevinskim dozvolama i njihova korisna površina rastu po stopama višim od 30%. Unatoč prošlogodišnjem porastu broja izdanih građevinskih dozvola za stanove od 33,1% te rastu korisne površine stanova za 35,7%, i dalje je broj izdanih dozvola za stanove u 2017. godini bio čak 49% niži od onog zabilježenog u pretkriznoj 2008. go-

dini, dok je istodobno korisna površina stanova bila 41,5% niža. Dvije godine kontinuiteta u rastu broja izdanih građevinskih dozvola i četiri godine kontinuiteta u rastu predviđene vrijednosti radova dobar su temelj za nastavak rasta građevinske aktivnosti i u ovoj godini, ističu u HGK. Unatoč solidnom rastu broja izdanih građevinskih dozvola i u njima predviđene vrijednosti radova, i dalje je broj izdanih dozvola u 2017. godini bio 23,3% niži nego u pretkriznoj 2008. godini, a istodobno je predviđena vrijednost radova bila 37,1% niža.

Nova dodjela subvencija!?

Zbog velikog interesa javnosti, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja razmatra mogućnost novog kruga dodjele subvencija građanima za kupnju stana odnosno kuće. APN je u prvoj „rundi“ dodjele sredstava u drugoj polovici prošle godine odobrio 2.235 zahtjeva za subvencioniranje stambenih kredita, a analizom odobrenih zahtjeva utvrđeno je da je tijekom dosadašnjeg subvencioniranja rođeno i 65 djece, od kojih dva para blizanaca. Mjera bi, kako je naglašavano od početka, trebala potaknuti tržište nekretnina, ali imati i demografske učinke.

Zakon o subvencioniranju stambenih kredita, smatraju u Ministarstvu, trebao bi biti djelomično poboljšán, no prije svega je potrebno u proračunu za subvencije osigurati nova sredstva. Subvencija države u ovoj će godini iznositi preko 41 milijuna kuna, prosječna životna dob korisnika dosad

odobrenih kredita je 33 godine, a prosječna površina stanova kupljenih na ovaj način cc 90 m². Prosječna cijena nekretnine kupljena uz subvencioniranje kredite iznosi 77.612 € na prosječni rok otplate kredita od 20 godina, i uz prosječnu efektivnu kamatnu stopu od 3,43 %. Prosječnan subvencionirani anuitet iznosi nešto malo više od 195 €. Za subvencioniranje stambenih kredita mogli su se prijaviti hrvatski državljani ne stariji od 45 godina koji, isto kao i njihovi izvanbračni partneri, supružnici i neformalni životni partneri, u vlasništvu nemaju nekretninu, odnosno koji u vlasništvu imaju samo jednu nekretninu, ali je prodaju radi kupnje veće. Subvencioniranje kredita moglo se iskoristiti za kupnju stana ili kuće, odnosno za gradnju kuće. Za svako rođeno dijete rok otplate kredita produžuje se za dvije godine.

B.O.

Vrijedi znati

Razgovor

Vrijedi znati da je važno odabrati pravu temu za razgovor i voditi ga odmjereno, bez suvišni stanki, uzrujavanja, poštapalica i pretjerivanja. Razgovor ovisi o tome je li poslovni, privatni ili slučajni. Ogovaranja nikada nisu razgovor dobro odgojenih ljudi. Neumjesno je također upadati drugima u riječ, prekidati ih i ispravljati. Treba biti strpljiv, uvažavati sugovornika a vlastiti stav izražavati argumentirano, nikako podizanjem glasa. Došaptavanja u društvu su također nepristojna, kao i pričanje punih usta ili s cigaretom ustima.

Isprika

Vrijedi znati da riječi „oprostite“, „ispričavam se“ i sl. nisu znak slabosti niti poniznosti, to je samo znak pristojnosti i dobrog odgoja. Koriste se uvijek kad nekoga nehotice povrijedimo ili mu nanesimo neku štetu. Izrazi isprike smatraju se temeljnim u uljudnom i pristojnom ponašanju pojedinaca.

Ljubav prema sebi

Što znači biti dobar prijatelj, partner ili roditelj i što je u tim odnosima najveća vrijednost.

Mnogo je lakše ovu temu razumjeti kad se zna da je ona latica u jednom cvijetu u kojemu je sama sredina cvijeta ljubav, a u cvjetnom vjenčiću postoje još četiri latice koje predstavljaju četiri važne ljubavi: ljubav prema djeci, ljubav prema partneru, ljubav prema prijateljima i ljubav prema rodbini.

Kad govorimo o ljubavi prema partneru, pitamo se:

Kako mogu biti najbolja podrška i pomoć partneru, a da ne izdam sebe? – i time smo veoma istaknuli važnost odnosa prema sebi. Sebe ne izdati.

Isto tako možemo postaviti pitanje:

Kako mogu biti najbolja podrška i pomoć djetetu, a da ne izdam sebe?

Mnoge su majke „dobre“ majke tako što brinu o djeci, a ne o sebi. Kakvog to smisla ima? Sigurno i vi znate neke majke koje „ne vole“ sladoled, čokoladu, kivi ili nešto drugo što njihova djeca veoma vole. Kad ta djeca odrastu i postanu mali sebičnjaci, majke se čude: *Pa kako? Sve sam mu dala, sve mu omogućila. U čemu sam pogriješila? Pa bila sam mu dobra majka.* Nije bila dobra majka. Bila je **previše** dobra majka. Nije sačuvala svoju granicu. Nije naučila svoju djecu da postoje i drugi ljudi, nije ih naučila da daju, umjesto da samo primaju.

Često se roditelji žale psihologu kako su sve dali svojoj djeci i žrtvovali se za njih. Trčali su oko kuće s tanjurom da bi djeca ipak nešto pojela jer nisu htjela jesti. Pisali su im zadaće, učili s njima teže predmete, prali, kuhali, pratili, vozili, upisivali ih na tečajeve, plaćali poduku... I ništa. Kako? Pa da, sve ste im dali, ali ih niste naučili raditi, niste ih naučili da vas poštuju, niste ih naučili da nije dovoljno imati želje koje netko drugi mora ispunjavati.

Neke želje mogu ostati neispunjene kako bi se čovjek potrudio da ih sam sebi ispuni. Vlastiti angažman i trud daju nam moć, koju nam predobri roditelji nesvjesno oduzimaju. **Drugim riječima: dajte priliku svojoj djeci da budu dobra prema vama, dajte im priliku da i ona vježbaju svoju dobrotu, nemojte samo vi vježbati svoju.**

Ima slučajeva kad se majka i otac probude iz „zimskog sna“ i odjednom uvide da im njihov sin ili kći ne uzvraćaju lju-

bav, čak da ih maltretiraju. I onda se počnu pitati gdje je pogreška. Slično se događa i u partnerskim odnosima.

Mnogi ljudi naprave neravnopravan prijateljski odnos. Ulažu previše, poklanjaju previše, brinu previše... I kad im se takva ljubav ne vrati jer su prijatelja uspavali i uvjerali da on ne treba ništa poduzimati, nekad se znaju osjećati povrijeđeni, žalosni, pa i depresivni. **Odnos reciprociteta treba njegovati.** Biti dobar prijatelj znači – brinuti i o sebi. Ako ne brinemo o sebi, postat ćemo slabi. A kome je potrebna slaba osoba? Što će našem prijatelju slaba osoba za prijatelja? Slaba osoba neće moći biti pravi oslonac ni svojoj djeci, ni partneru, ni prijateljima. Čak i ako uspije biti oslonac, kraće će trajati.

Ima ljudi koji u svojoj ljubavi izgore kao komet jer ne znaju emocionalno ulaganje proširiti i rastegnuti na cijeli život. Neki sebe toliko zanemare da prestanu i fizički i psihički biti zanimljivi drugima. Takvi ostaju sami i često ne razumiju kako ih je i odakle snašla njihova zla sudbina. Ne razumiju svoj udjel u slabljenju sebe, svoje vlastito zanemarivanje. Mnogi ljudi govore ovako: *Rekla sam ti stotinu puta, ali znam da ti mene ne čuješ, mene u ovoj kući nitko ne cijeni...* U početku, dok tako govore, to možda i nije istina, ali ubrzo će postati. Takvi ljudi naviknu one iz svoje okoline da ih ne cijene, oni im to upornim ponavljanjem utuče u glavu. Čak i kad se ljudi iz okoline, dragi i mili, tome ponekad verbalno suprotstavljaju, njihovo spontano ponašanje pokazuje da su počeli vjerovati u ono što su toliko puta čuli. Kao što ljubomoran muž stalno upozorava svoju ženu na to tko je i kako gleda pa se ponekad dogodi da njegova, inače vjerna i na jednog čovjeka usmjerena žena, povjeruje svome mužu, počne primjećivati tuđe poglede, štoviše, vjerovati da ih ona sama provocira, a ponekad počne na njih i odgovarati. Eto, tako ljubomorni muž sam potakne ono čega se boji. Pa i osoba koja se boji za svoj status i stalno ga se odriče, sugerira drugima da je zaista prestaju cijeliti. Ili ih, ako već ništa drugo, beskraino gnjavi svojim jadikovkama i tako zapravo odbija od sebe da ih, prije ili kasnije, uspije i otjerati. Kasnije se te osobe uporno i naporno žale. Njihovo žaljenje pokazuje se kontraproduktivnim, a to zna-

či da postižu suprotan efekt od onoga koji žele postići. **Takvi su ljudi saboteri vlastita života.**

Volite sebe, volite druge, čuvajte svome prijatelju ne samo njegova leđa, nego i sebe, svoja leđa. Tako ćete prijatelju sačuvati najveću vrijednost – njegova prijatelja, tj. sami sebe. U svakoj ljubavi ima prave mjere, a to osobito važi za ljubav prema sebi. Volite se, ali ostavite u svom srcu mjesta i za druge.

Prizemljeno Sunce

„Prizemljeno Sunce“, jedan je od onih genijalnih, a tako rijetkih likovnih radova, koji će, gdje god ih se postavi, privlačiti pažnju, nagovarati ljude da reagiraju, izazivati razne emocionalne, duševne, intelektualne reakcije, provocirati zbivanja i predstavljati klicu nekoga društvenog života. (Prvotno je bilo smješteno ispred HNK, a zatim je skulptura sklonjena u Bogovićevo.)

Kada nije velika gužva, nađe se tu dječaćić, obično vrtičke dobi, pa pokušava zakotrljati Sunce. Ili se uz njega smjeste puhači balona od sapunice, ili po Suncu, u neko gluho doba dana ili noći, „fakini“ s flomastriima ispisuju svoja (ili tuđa) imena, i tako se bore protiv prolaznosti, povjeravajući Suncu i njegovoj dugovječnosti svoje sitne i nebitne zemaljske egzistencije. Kad su nam, u našim djetinjstvima, govorili da smo razmaženi, obično bi spomenuli nekoga djeda ili baku, koji nas previše vole, toliko da bi nam „skinuli sunce s neba“. Puno kasnije, u svojim odraslim samoćama, opustošenim maštama, shvatili smo, da se voljeti može samo premalo, a nikako previše. Ivan Kožarić nam je tada skinuo Sunce s neba, to nas nije previše dojmilo, ili ipak je? DK

Brzovjav

Vrijedi znati da čestitke, izraze zahvalnosti ili sućuti obvezno je priopćavati brzovjavom, nikada putem telefona ili faxesa. Tekst treba biti kratak, jasan, adresa točna i potpuna.

Preporuka – pročitajte:

Razvijanje vođa oko vas

U današnje vrijeme kada su projekti u raznim područjima svakim danom sve opsežniji i zahtjevniji, uspješno vođenje sve češće je zasluga ne samo pojedinca već uigrane grupe ljudi – poslovnog tima. Iznimna uspješnost pojedinca ne znači nužno uspješno vođenje organizacije i utjecaj na druge. Štoviše, uspjeh vođa najviše je određen najbližim krugom poslovnih suradnika, njegovom sposobnošću da pomogne drugima da postignu svoj puni potencijal.

Vođenje (liderstvo) za razliku od upravljanja (menadžiranja) ima puno dublji i

kvalitetniji utjecaj na djelatnike, umjesto uobičajenog nagrađivanja i kažnjavanja, koristi dijeljenje vizije i želje za postizanjem zajedničkog cilja, što daje osjećaj pripadnosti, važnosti i bolje motivacije, i u krajnjem slučaju dokazano bolje rezultate rada. Vođa suradniku pomaže postići nivo uspjeha koji on sam nikada ili teško da bi mogao postići, na taj način gradeći odnos povjerenja i razvijajući novog vođu.

John C. Maxwell u knjizi prenosi svoja iskustva iz dvadesetpetogodišnjeg rada u organizacijama u kojima je vodio i razvijao nove vođe i organizacije. Sustavno pre-

nosi znanja kako prepoznati i podučiti potencijalne vođe i kako stvoriti učinkovit timski duh. Razvijanje i rast tvrtke ne može se postići bez razvoja vođa (lidera) u njoj.

Ova knjiga dio je serije knjiga o vođenju i nastavlja se na naslove koji se bave razvijanjem osobe kao vođe, kao logičnim nastavkom rasta prema uspješnijem poslovanju pojedinca i organizacije.

Iako će mnogi pomisliti kako su ovakve knjige namjenjene samo upravljačkim dijelovima organizacije, svaki čitatelj bez obzira na posao kojim se bavi, iz njih može naučiti i iskoristiti vrlo učinkovita načela vođenja koja je moguće primjeniti u svakodnevnim odnosima s ljudima, u obiteljima, na obostrano zadovoljstvo. sn

Uvođenje eura

U posljednje vrijeme dosta se u Hrvatskoj govori o mogućnosti uvođenja eura kao službene valute. Ta inicijativa HNB-a i Vlade otvorila je u domaćoj javnosti brojne rasprave s nizom pitanja, a sve bi se moglo svesti na ono najbitnije, (što gotovo sve naše građane zanima), koje su prednosti, a koji su nedostaci uvođenja eura. Financijski stručnjaci, ekonomisti, bankari, prav-

nici, gospodarstvenici ali i građani, tijekom narednog razdoblja zasigurno će analizirati sve dobre i loše strane uvođenja eura pa će našoj javnosti biti prezentirane sve opcije. Mnogi se stručnjaci već sada opredjeljuju za pozitivan stav prema toj mogućnosti, videći u uvođenju eura brojne prednosti. Postoje i skeptici koji upozoravaju na troškove kojima bismo bili izloženi pristupanjem eurozoni, te na gublje-

nje samostalnosti u vođenju monetarne politike. Obje opcije i oba strateška opredjeljenja nalažu vrlo odgovornu analizu jer se radi doista o povijesnoj odluci. No, kako se čini, sve više je onih koji u uvođenju eura vide prednost za domaće gospodarstvo, rješavanje rizika valutne krize, pristup stabilnijem europskom financijskom području i sl. U svakom slučaju pred nama su značajne strateške odluke o kojima treba ozbiljno i stručno raspravljati. (i)

Slijede li ljudi pravila, upute, smjernice...

U funkciji boljeg poslovanja određena istraživanja u Velikoj Britaniji pokazala su da zaposlenici nisu baš uvijek dosljedni u primjeni nametnutih pravila i smjernica. Iako ih u načelu prihvaćaju, ponekad ipak „preskaču preponu“. Razlozi samoinicijativnim rješenjima opravdavaju se previše krutim i birokratiziranim pravilima koja usporavaju radni proces. Istraživanje je pokazalo da se ova odstupanja ipak više događaju u smislu pozitivnih pomaka na radnom mjestu nego zbog izbjegavanja obveza, iako ima i toga. No, uvijek treba imati na umu krajnji cilj i rezultat određene poslovne aktivnosti, pa ovakve osobne „promjene“ mogu nositi i rizike. Neke mjere su dobre i logične, no neke nisu prihvat-

ljive. Ipak u konačnici se može zaključiti da veća odstupanja od propisa unutar pojedinog sustava ukazuju na problem sustava, a manje na pojedine ljude. Iz provedene stručne analize došlo se do spoznaje da je za bolje poštivanje poslovnih pravila i uputa korisno sljedeće:

- Rukovoditelji trebaju dobro promisliti što propisuju, znati tehnologiju rada i pokušati se staviti u poziciju izvršitelja
- Zaposlenici teže prihvaćaju pravila koja ne razumiju, potrebna je komunikacija i pojašnjenje

- Promjenama okolnosti u poslovanju moraju se prilagođavati i postavljena pravila
- Trebaju se osobito naglasiti ona pravila koja se moraju poštivati 100%
- Ponašanje šefova (ili pojedinih zaposlenika) može biti presudno za ponašanje ostalih u radnom procesu. Ako oni nisu dosljedni u poštivanju pravila, ne mogu to očekivati niti od svojih suradnika.

Podbrežje – grad u gradu

Od jeseni 2016. u novozagrebačkom naselju Podbrežje realizira se projekt po modelu zagrebačke stanogradnje. Ovim velikim građevinskim zahvatom predviđena je izgradnja 10-ak objekata, sa svim pratećim sadržajima, koji u konačnici nude sve potrebno za udoban život budućih stanara, tako da bi ovo novo naselje bilo svojevrsan „grad u gradu“. Kako vam je već poznato, Tehnika je bila glavni izvođač na objektima A4, A5 i A6, a direktor zadužen za realizaciju projekta je naš kolega, gosp. **Mirko Perić**, dipl. ing. (od kojeg smo i dobili ovih nekoliko fotografija koje nam po-

kazuju što smo u Podbrežju izgradili). Kad naselje bude u cjelosti završeno imat će oko 1800 stanova, a cijena kvadrata je cca 1500 eura. Stanovnici ovog novog „naselja budućnosti“ kako ga nazivaju, imat će i brojne suvremeno osmišljene sadržaje, školu, vrtić, kulturni centar, zdravstvenu stanicu, zelene površine i adekvatno riješenu prometnu infrastrukturu. (i)

Westgate Split

Projekt Westgate Split, koji podrazumjeva gradnju dva poslovna nebodera u Splitu, a koje je izgradila naša Tehnika, dobio je prestižnu nagradu za visokogradnju poslovne namjene.

Sredinom siječnja ove godine u Londonu, na svečanoj ceremoniji u hotelu Savoy, tvrtki Westgate Tower d.o.o. dodjeljena je glavna nagrada Property Award u kategoriji visokogradnje u Europi, u konkurenciji tisuća projekata iz 115 zemalja svijeta. Ova nagrada predstavlja vrlo visoko stručno priznanje jer o nagradi odlučuje 80 članova ekspertne skupine sastavljene od arhitekata, menadžera, dizajnera, investitora i sl. Dakle, riječ je o iznimno vrijednom priznanju ovoj splitskoj građevini i tvrtki Westgate Tower, zatim projektantu arh. Ottu Bariću, ali i nama u Tehnici i našim ljudima koji realiziraju ovaj zahtjevniji projekt.

Nedostatak radnika u graditeljstvu i turizmu

Nažalost, svjedoci smo da sve više mladih iz Hrvatske odlazi u svijet „trbuhom za kruhom“ ili s nekim drugim motivima i razlozima. Nas u graditeljskoj djelatnosti najviše zabrinjava nedostatak radne snage, no i u turističkoj djelatnosti susreću se sa sličnom problematikom.

Iako je na burzi više od 194.000 nezaposlenih, a odobreno je zapošljavanje čak 31.000 stranaca, nedostatak radne snage ove će godine biti najveći problem poslodavaca.

Lani je, primjerice, na vrhuncu turističke sezone nedostajalo oko 9.000 turističkih radnika. Uz domaće sezonce u sektoru turizma ove godine moći će se zaposliti i 4.600 stranaca, a je li to dovoljno, uskoro

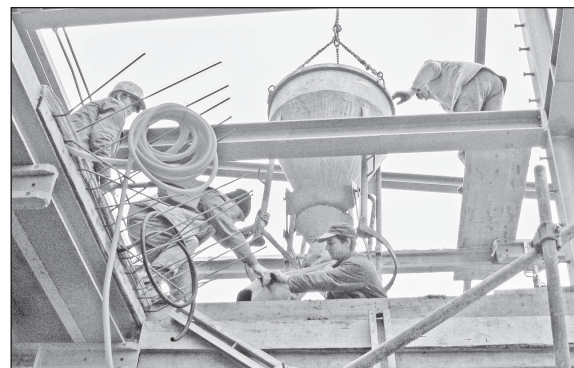
će se vidjeti. Možda povećanje plaća može dovesti do većeg zapošljavanja u turizmu i u graditeljstvu!

Naš građevinski sektor vapi za radnicima. Nedostaje zidara, keramičara ali i svih ostalih stručnih zanimanja.

Radnih dozvola za strance ove godine za taj sektor odobreno je oko 10.000, a nažalost mnogo je domaćih radnika otišlo u inozemstvo. Kako ih zadržati?

„Ukoliko se povećaju plaće u graditeljstvu mnogi bi ostali u Hrvatskoj, a mogli bi se neki i vratiti“, rekla je potpredsjednica HGK za graditeljstvo, promet i veze **Mirjana Čagalj**.

U suradnji sa Zavodom za zapošljavanje resorno ministarstvo ima niz mjera za za-

pošljavanje u koje se ulaže znatno sredstava i poticaja. Od sezonskih pa do stalnih poslova i zaposlenja cilj bi bio maksimalno iskoristiti domaću radnu snagu. Hoćemo li uskoro vidjeti rezultate svi tih mjera, i koliko ćemo sami kao tvrtke učiniti da nam se ljudi u ovoj branši zapošljavaju, veliko je pitanje, a za rješenje nema puno vremena!

(i)

Možda ovo niste znali

Zbog čega je krvna grupa 0 pozitivna najčešća u svjetskoj populaciji?

Osobe s krvnom grupom 0 negativnom univerzalni su donori, a osobe s krvnom grupom AB univerzalni primatelji jer mogu primiti krv svake druge krvne grupe, odnosno (za 0 negativnu) dati krv svakoj drugoj krvnoj grupi.

Poznato je da je krvna grupa AB negativna najrjeđa, dok je krvna grupa 0 pozitivna najčešća u svjetskoj populaciji. No, zbog čega je najviše ljudi 0 pozitivno?

Krv je građena od istih osnovnih elemenata (crvene krvne stanice, bijele krvne stanice, trombociti i plazma), piše portal *zadovoljna.hr*, a ono što jednu krvnu grupu razlikuje od druge su njeni antigeni, odnosno omotač oko crvenih krvnih stanica eritrocita koji pomaže tijelu prepoznati koje su krvne stanice vaše. Potrebno je objasniti što znače dominantna i recesivna svojstva. Svaki gen, osim kromosoma Y, dolazi u paru, što znači da svatko od nas ima dva duplikata svih mogućih genetskih značajki. Dominantan znači da trebamo samo jednu kopiju da bi se neka značajka pokazala, a recesivan znači da trebamo obje kopije da bi se značajka izrazila.

Kada je riječ o genu ABO, postoje tri moguće značajke: A, B ili 0. Značajke A i B su dominantne, a 0 je recesivna. To znači da

je potreban samo jedan gen ABO koji je tip A da bi osoba imala krvnu grupu A. Isto tako, treba nam samo jedan duplikat tipa B da bi netko imao krvnu grupu B. No, trebaju nam dva duplikata značajke 0 da bismo imali krvnu grupu 0. Gen krvne grupe 0 je recesivan jer nam je potreban jedan gen za 0 i jedan za A. Tako nam ostaju antigeni A na membranama stanica. Aleli (različite verzije gena koji određuje

specifične značajke) ne pojavljuju jednako učestalo u genetskom materijalu. To znači da će osoba sa značajkama AA ili Ai imati krvnu grupu A; BB ili Bi će stvoriti krvnu grupu B; AB će stvoriti krvnu grupu AB; i stvoriti krvnu grupu 0.

Alela i je puno češća od A koja je pak puno češća od B. Drugim riječima, u genetskom materijalu nalazi se puno i alela tako da se kombinacija ii pojavljuje puno češće od AA ili Ai. Dakle, vjerojatnost sparivanja ii je veća od sparivanja Ai, zbog čega je krvna grupa 0 najčešća.

Z.M.

Politika upravljanja okolišem

RACIONALNOST I UČINKOVITOST	Svoj rad temeljimo na racionalnom i učinkovitom upravljanju i potrošnji prirodnih resursa
PREVENCIJA	Sve svoje aktivnosti u pogledu okoliša usmjeravamo na prevenciju onečišćenja
RACIONALNO GOSPODARENJE OTPADOM	Pri izvođenju radova razdvajamo i zbrinjavamo otpad u skladu s važećim zakonskim propisima, s težištem na izdvajanju otpada čija se vrijedna svojstva još mogu iskoristiti
SPRJEČAVANJE NAGRĐIVANJA OKOLIŠA	Nakon završetka radova lokacije dovodimo u prvobitno stanje i ne ostavljamo tragove svojih aktivnosti
USKLAĐENOST	Kontinuirano pratimo primjenjive zakonske i ostale zahtjeve u pogledu okoliša, usklađujemo se s njima i težimo biti iznad tih zahtjeva
SVIJEST	Kroz kontinuiranu edukaciju i informiranje ostvarujemo najvišu razinu svijesti u pogledu zaštite okoliša kod naših zaposlenika, dobavljača i kooperanata
INOVATIVNOST	Pri projektiranju i izvođenju naših objekata težimo primjeni inovativnih tehničkih rješenja koja osiguravaju maksimalnu ekološku prihvatljivost naših projekata
KONTINUIRANO UNAPRIJEĐIVANJE	Postavljamo si ambiciozne ciljeve i programe. Primjenjujemo i stalno poboljšavamo djelotvornost sustava upravljanja okolišem temeljenog na zahtjevima međunarodne norme ISO 14001

Hidroizolacijski kristalizatori

Često čujem izjavu „Treba štiti struku“. I sam je ponekad izgovorim. Ali da se ne zavaravamo, u osnovi građevine je duboko ukorijenjena ekonomija. Bez obzira u kojem sektoru građevine radili, uvijek cijena odredi u kojem će se smjeru stvari kretati. Nije na primjer cilj imati najbolji beton već optimalan odnos kvalitete i cijene koja će se moći nositi sa stanjem na tržištu.

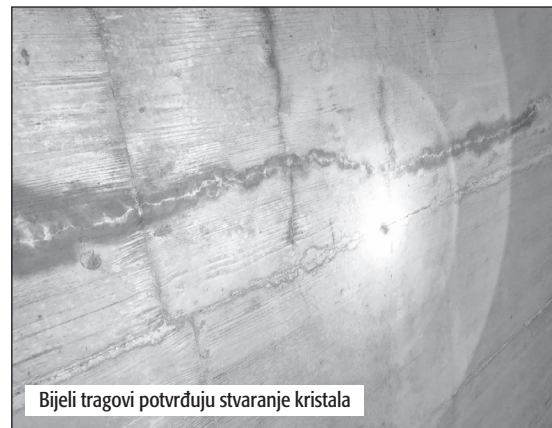
Povremeno me obilaze razni ponuđači aditiva za beton koji mi prezentiraju svoje proizvode kako bismo napravili probe/započeli suradnju. Jednom prilikom, prije par godina, mi je predstavljen hidroizolacijski kristalizator – aditiv koji se dodaje u beton za vrijeme miješanja i koji djeluje tako da beton učini potpuno vodonepropusnim, a eventualne pukotine koje se pojave, same zacjeljuju u prisutnosti vode. Inicijalna cijena toga dodatka je bila vrlo visoka, ista kao i cijena samog betona. Prezentirana korist je bila u tome da je uz ovaj dodatak nepotrebna hidroizolacija što je i ubrzavalo gradnju. Međutim, kada smo došli do razgovora o njihovoj odgovornosti u slučaju neuspjeha, priča je stala jer bi taj rizik na sebe mi morali preuzeti, što bi možda bilo i ostvarivo da je cijena niža.

Prošle je godine, pred ljeto, projektant Stambeno poslovnog objekta koji gradimo u Središću, uz dogovor s investitorom, donio odluku da se u naš beton koji ugrađujemo u stropne ploče garaže ubacuje Penetron Admix – hidroizolacijski kristalizator u obliku praha. Cijena mu je puno manja (oko 50% cijene samog betona) od onog aditiva od prije par godina, a dozira-

nje je 3kg/m³ betona. Ovo je po mom mišljenju odlično rješenje za stropne ploče garaže, ali u slučaju da djeluje. A ja sam si dao u zadatak da ću o tome napisati članak bez obzira na ishod.

Koja je znanost iza Penetron tehnologije? Penetron Admix se sastoji od Portland cementa s raznim aktivnim kemijskim sastojcima koji katalitički reagiraju s vlagom u betonu i produktima hidratacije cementa. Kemijska reakcija stvara nerazgradive kristalne formacije kroz pore i kapilare u smjeru dolaska vode povećavajući nepropusnost betona. Aktivne tvari ne gube na reaktivnosti niti nakon dugog niza godina. Djelovanje na beton je u smanjenju skupljanja, boljoj otpornosti na prodor klorida, boljoj otpornosti na mraz i sol, nešto većoj tlačnoj čvrstoći, svojstvu samozacjeljivanja pukotina do širine 0,4 mm. Ovo sve piše u tehničkoj uputi.

Mi smo ispitivali tlačnu čvrstoću prema HRN EN 12390-3 recepture betona sa i bez Penetrona i zaključak je da su čvrstoće podjednake u oba slučaja. Vodonepropusnost smo ispitivali standardnim načinom 3 dana pod tlakom 5 bara nakon 28 dana njege prema HRN EN 12390 -8 i rezultati su podjednaki s referentnim betonom ili čak nešto lošiji. O ovom sam obavijestio i dobavljača i dobio sam odgovor da se prednosti Penetrona mogu uočiti tek ako se ispitivanje vodonepropusnosti produži na mjesec dana. U prvim danima ispitivanja kristalizator privlači vlagu i zato su rezultati lošiji. Ispitivanje smo obavili prema njihovim uputama i opet su rezultati takvi da je došlo do prodora vode u du-

Bijeli tragovi potvrđuju stvaranje kristala

bini 40 mm (što bi odgovaralo tek razredu VDP1, a očekivan je bio VDP3).

Ali što je s pukotinama? Pukotine u ploči su se mjestimično pojavile i nisu bile šire od 0,4 mm. Znači, kako nam je prezentirano one bi se trebale same zatvoriti. Dva mjeseca od izvedbe ploče pukotine su još postojale i nisu se zatvarale. Razlog je bio nedostatak vode. Naime, ljeto je bilo prilično sušno i tek s prvim obilnim kišama moglo se uočiti stvaranje bijelih nakupina oko pukotine. Prva faza je nastanak gelastih tvorevina, a u roku od mjesec dana uistinu dolazi do samozacjeljivanja pukotina. Idealan način zatvaranja pukotina bi bio ograđivanje pukotine s gornje strane ploče i punjenje „bazečića“ vodom.

Kao zaključak mogu potvrditi djelotvornost Penetrona u smislu zatvaranja pukotina, ali vodonepropusnost će ovisiti o sastavu betona. Vidim hidroizolacijske izolatore kao moguće rješenje za izradu konstrukcija bazena, tankova pa i podzemnih objekata. Rizik predstavljaju potencijalne segregacije betona koje bi se morale sanirati.

Saša Stefanović, dig

Uređenje uvjeta za obavljanje djelatnosti

„Unaprijedit ćemo kvalitetu objave javnih nadmetanja za inženjerske i arhitektonske usluge u cilju smanjenja troškova cjeloživotnog vijeka građevine, gdje je, sukladno važećem Zakonu o javnoj nabavi, cijena samo jedan od kriterija na temelju kojih se donose važne odluke“, kazao je u razgovoru za Večernji list ministar graditeljstva i prostornog uređenja **Predrag Štromar**. Kroz

projekt Pelješkog mosta, projekte energetske učinkovitosti i ostale radove, kroz naredne četiri godine očekuju se, kazao je, ulaganja od preko pet milijardi kuna. Istaknuo je i POS izgradnju, kao i projekt subvencioniranja stambenih kredita. Uređenje uvjeta za kvalifikaciju i obavljanje djelatnosti će se još više temeljiti na tehničkoj, stručnoj i financijskoj sposobnosti građevinskih tvrtki, naglasio je ministar.

U zakonodavnu proceduru poslan je i prijedlog izmjena i dopuna Zakona o društveno poticanoj stanogradnji (POS), kojim se kroz gradnju novih stanova, i njihov povoljan najam, u nedovoljno razvijene gradove i općine želi privući, odnosno tamo zadržati deficitarni kadar poput liječnika, nastavnika, znanstvenika, državnih službenika. Od prvog Zakona o POS-u 2001. godine izgrađeno je preko osam tisuća stanova, čija ukupna investicijska vrijednost iznosi 4,15 milijardi kuna. U izgradnji je u ovom trenutku 345 stanova.

B.O.

piše: **dr. Ivo Belan**

Cigarete s manje katrana i nikotina – jesu li sigurnije?

U zadnje vrijeme dosta se piše i govori o cigaretama koje sadrže male količine katrana i nikotina. Međutim, studije koje su u tijeku i koje pokušavaju odgovoriti na pitanje da li su takve cigarete sigurnije, stalno nas podsjećaju da naprosto nema „sigurne cigarete“.

Primjerice, nedavni izvještaj (The Lancet) iz poznate framinghamske studije o srčanim oboljenjima, zaključuje da nije bilo smanjenja rizika od srčanih bolesti u grupi ispitanika koji su pušili cigarete s filterom, u odnosu na one koji su pušili obične cigarete. Voditelji te studije također ističu da ne postoji predvidiv odnos između niske količine katrana/nikotina i izlaganja ugljičnom monoksidu. Kod nekih cigareta koje nema-

ju perforacije na filterima, koncentracija ugljičnog monoksida u dimu cigareta je ustvari viša nego u dimu cigareta koje nemaju filtera. A upravo ugljični monoksid, koji smanjuje sposobnost crvenih krvnih tjelešaca za prenošenje kisika, jasna je potencijalna opasnost za srčani mišić.

Pored tih „triju velikih“ kemijskih supstanci u cigaretnom dimu – katran, nikotin i ugljični monoksid – sve više zabrinjavaju i mnoge nepoznate supstance koje se dodaju modernim cigaretama s ciljem da ih se učini ukusnijim ili prihvatljivim. U nekim zemljama (SAD) tvornice cigareta

su odbile dobrovoljno otkriti o kojima se to supstancama radi (ima na stotine takvih kemikalija dodanih duhanu), iako društva za borbu protiv raka i plućnih bolesti to zahtijevaju. U Engleskoj su tvornice ipak dostavile nezavisnom znanstvenom komitetu za pušenje i zdravlje spisakove nekih specijalnih dodataka duhanu. Među takvim dodacima su, npr.: vinska kiselina, kamforovo ulje, celuloza iz srži crnogoričnog drva, ulje jasmína, lavanda, muškati orah, kalcijev klorid, kalijev karbonat i mnogi drugi.

Ukratko, ispada da pušači u nekim zemljama zaista puše „na slijepo“ s obzirom na mnogobrojne dodatke duhanu, uz pomoć kojih se žele postići toliko reklamirani bolji i ugodniji okusi. Da li su takvi dodaci sigurni za zdravlje dok ih se puši – jednostavno nije poznato!

Cistitis i sto učiniti s tim?

Cistitis je upala sluznice mokraćnog mjehura. Više od polovice žena ponekad pati od te upale u svom životu, a često ponovljeno.

Kako prepoznati cistitis?

U tipičnom napadu cistitisa, osoba obično osjeti jedan ili više od sljedećih simptoma: pečenje ili bol za vrijeme mokrenja, češće nego obično potreba za mokrenjem, a u konačnici osoba može imati povišenu temperaturu, bolove u donjem dijelu trbuha ili leđa, zamućenu mokraćnu ili krv u njoj.

Što uzrokuje cistitis?

Cistitis može biti uzrokovan bakterijama koje normalno obitavaju u i okolo otvora stražnjeg crijeva. Katkada bakterije uđu u mokraćnu cijev i mjehur. U žena, ulazi u mokraćnu cijev, vaginu i anus jer su vrlo blizu jedno drugome, tako da bakterije mogu vrlo lako prelaziti. To je razlog zašto žene češće pate od cistitisa nego muškarci. Bakterije mogu ući u mokraćnu cijev i mjehur za vrijeme spolnog odnosa, stavljanjem tampona, brisanjem čmara od natrag prema naprijed ili čak nošenjem uskih hlača. Česte gljivične (kandida) infekcije vagine, također mogu izazvati napad cistitisa.

Što učiniti u akutnom napadu cistitisa?

Postoji dosta toga što možete učiniti da olakšate napad cistitisa. **Odmah nešto poduzmite.** Što prije krenete s odgovara-

jućim mjerama, tim su veće šanse da ćete svladati bolest. Morat ćete piti veće količine tekućine. Osim vode, to može biti mlijeko, voćni sok, slabiji čaj. Ako imate bolove, od pomoći može biti topli termofor ili popijte jednu ili dvije tablete nekog blažeg sredstva protiv bolova. Važno je da redovno praznite mokraćni mjehur, ako želite da djelotvorno ispirete bakterije iz njega. Legnite ili mirujte.

Kada se obratiti liječniku?

Međutim, obavezno otidite liječniku na pregled:

- ako se napad cistitisa produžuje dulje od dan – dva, usprkos vašeg samoliječenja ili ako imate ponovljene napade,
- ako ste trudnica, i/ili
- ako primijetite krv u mokraći.

Ako je upala mjehura uzrokovana bakterijama, liječnik će vjerojatno propisati liječenje antibioticima ili neke druge lijekove ako uzrok nisu bakterije. Kod ponavljanih upala, dobro je da i vaš seksualni partner ode na pregled. Partner ne mora obavezno imati simptome, ali može imati neku infekciju koja uzrokuje vaš cistitis. Ako uočite da dobijete cistitis nakon spolnog odnosa, pokušajte s pranjem prije i poslije odnosa. Neka to učini i vaš partner.

Ako primijetite da dobijete cistitis nakon pijenja kave, alkohola ili čaja, pokušajte ih razrijediti ili ih u potpunosti izbjegavajte.

Krematorij za pse

Dugo očekivano groblje za kućne ljubimce kao i krematorij za životinje uskoro bi trebali početi s radom. Kako je rekla voditeljica azila Dumovec uz čiju ogradu je i izgrađeno posljednje počivalište za kućne ljubimce, objekt je u visokom stupnju izgrađenosti i čeka se zeleno svjetlo iz gradskog ureda za poljoprivredu da počne s radom. Bit će to jedino groblje za životinje u Zagrebu, dok sličan ali privatni krematorij postoji u Samoboru. Na oko 12.500 četvornih metara kompleks uključuje pogon za kremiranje, odlagalište urni, perivoj za šetnju. Predviđeno je 2300 kazeta, a svaka ima četiri ukopna mjesta, što ukupno iznosi oko 10.000 ukopnih mjesta. Preostalih 8500 četvornih metara bit će hortikulturalno uređeno kao spomen park za kućne ljubimce. Osim pasa i maca, kojih je u Zagrebu registrirano oko 40.000, na groblje će se moći ukopati i ostali ljubimci.

Glas Zagreba - pripremila: NK

Ovan

Manji zastoji su mogući na polju realizacije poslovnih dogovora, većinom zbog manjkave organizacije. Budite smireni i potražite suradnju kolega na rješavanju istog. Financijska situacija može biti turbulentna zbog izvanrednih troškova, no kako stiže proljeće, tako se i situacija popravlja. Ljubavni i obiteljski odnosi mogli bi biti puni iznenađenja, većinom pozitivnih, uživat ćete u druženju i uspjehu svoje djece, bilo da je riječ o njihovom uspjehu u školi ili nekom sportu. Zdravlje: manjak vitamina je glavni uzrok vašeg umora.

Bik

Sve se više zahuktava područje poslovnog života, mogli biste se naći u situaciji da vam fali vremena za sve što je na radnom rasporedu. Bit ćete vrlo osjetljivi na kritiku, prije no što uđete u raspravu sa kolegama, pripazite na riječi, ponekad znate biti prilično nezgodni. Financije su u ovom razdoblju relativno povoljne. Ljubavna i obiteljska situacija zahtijevat će dosta strpljenja, mogli biste se iznenaditi posjetom daljnje rodbine ili je moguće nenadano putovanje. Zdravlje: više-manje stabilno.

Blizanci

Ponekad vam je jezik brži od pameti, tako da se u ovom razdoblju, pogotovu na poslu, pripazite tračeva i spletkarenja, mogli biste prenijeti nešto što nije istina jer ste to negdje čuli, no na kraju će ispasti da ste vi pokrenuli lavinu. Na području financija budite posebno oprezni, nepovoljno je razdoblje za dizanje kredita, veće kupovine, posuđivanje ili davanje novca. Ljubavni i obiteljski život bit će napet, ponekad ćete imati osjećaj da su se svi urotili protiv vas, no kada malo ohladite glavu, shvatite ćete da pretjerujete. Zdravlje: prekontrolirajte vid.

Rak

Idealno razdoblje u kojem možete tražiti povišicu, bolje plaćen posao ili manje zahtjevno radno mjesto koje neće utjecati na vašu trenutnu primanja. Mogućnost dodatnog obrazovanja, odlaska na kraće vrijeme u inozemstvo radi edukacije. Financijska situacija u laganom porastu, no vi i dalje slovite kao vrlo štedljiva osoba. Ljubavni i obiteljski život bit će pun radosti, konačno ste postigli mir i harmoniju, više ćete se družiti, izlaziti, a poziv na ples nikako nemojte odbiti. Zdravlje: odlično.

Lav

Vrijeme je za nove projekte u vašem životu. Koliko god ste čekali da se sve okolnosti poslože, sada je vrijeme da krenete u realizaciju. Računajte da će vam trebati savjet stručnih osoba, dosta vremena bit će potrebno da bi se sva dokumentacija koja je potrebna prekontrolira i prilagodi novonastaloj situaciji na tržištu. Financije: napravite plan prihoda i rashoda, iznimno je važno da u svakom trenutku znate sa čim raspolazete. Ljubav i obiteljski odnosi: Sve dolazi na svoje mjesto, svakim danom osjećate da ste napravili prave korake u svom životu, nebo vam šalje lijepe ljubavne trenutke. Zdravlje: malo vježbanja ne bi škodilo.

Djevica

Pojačana nervoza i nemir vladat će u vašem radnom okruženju, pokušajte biti izvan dosega negativnih ljudi jer će se njihova energija doslovce lijepiti na vas, svaki trenutak izvan posla posvetite sebi. Financije: pažljivo potpisujte vrijedne dokumente, platite na vrijeme

Uvijek aktualna tema

A kako prestati?

Svaka cigareta, prema mišljenju nekih liječnika, skraćuje život za 3 minute. Osim toga, pušenje košta. Zašto da još plaćamo svoga ubojicu?

„Rak pluća i plućni emfizem (kronična plućna bolest) vrlo su poznati i jadni način završetka života. Svejedno, pušenje ubrzava razvoj ateroskleroze i taj problem imaju pušači bez obzira na to razviju li se u njih ostale bolesti ili ne. Ateroskleroza izaziva srčane tegobe i udare, pektoralnu anginu (bol u prsima), intermitentnu klaudikaciju (bol u nogama) mnoge druge probleme...

Nikada nije prekasno prestati. Samo dvije godine nakon vaše zadnje popušene cigarete rizik za srčani udar vraća se na normalu. Već sljedećeg tjedna nakon prestanka pušenja rizik je znatno smanjen!

Savjeti za prestanak pušenja:

Čvrsto odlučite prestati. Treba vjerovati u to. Odredite si datum kada ćete prestati pušiti. Objavite taj datum svojim prijateljima. Kada dođe taj dan, prestanite.

Možete očekivati da će fizička ovisnost o nikotinu izazvati živčanost unutar 48 sati. Nakon toga, nema daljnjih fizičkih znakova ovisnosti. Postoji, naravno, psihološka ovisnost koja katkad traje dugo. Često je ova potreba kratkotrajna.

Nagradite se svaki tjedan, kupite si nešto lijepo novcem koji biste inače potrošili na cigarete. Kombinirajte prestanak pušenja s povećanjem opterećenja u programu svoje tjele vježbe. Ove dvije stvari prirodno idu jedna s drugom. Vježbanje će vam odvratiti misli od cigareta i time smanjiti težnju za povećanjem težine u prvim tjednima nakon što prestanete pušiti; to dobivanje na težini jedina je negativna strana prestanka pušenja“.

Pripremila DK, izvor: Zauzmite se za svoje zdravlje, Medicinska naklada

zaostale račune, ne idite u kupovinu da bi iz sebe izbacili stres. Ljubavna i obiteljska situacija imat će svojih svijetlih i onih malo manje ugodnih razdoblja. Na vama je da pokušate ostaviti posao pred kućnim pragom, partner bi mogao također prolaziti kroz proslovnu krizu, lijek bi mogao biti odlazak u prirodu, duge šetnje ili kakav dobar komični film. Zdravlje: manje želučane tegobe.

Vaga

Na pragu proljeća potrebno je pripremiti nove poslovne projekte, neke je potrebno potpuno izbaciti jer su nerentabilni, no kako imate dosta starih poslova koje je potrebno dovršiti, posla će biti preko glave. Moguće je da ćete često biti na više lokacija tijekom dana, često na zamjeni zbog bolesti kolege ili na kraćim putovanjima. Financije: više-manje dobro. Ljubavni i obiteljski život bit će iznimno bogat, proslave rođendana, posjete prijatelja i porodice, kupovina novih stvari za uređenje doma, planiranje adaptacije ili preuređenja. Zdravlje: solidno.

Žena, majka kraljica!?

Uskoro nam stiže 8. ožujak, međunarodni Dan žena. Kavaj je to dan?

To je dan kada se prisjećamo svih žena, radnica koje su dale svoje živote u borbi za bolje uvjete rada. Na ovaj dan se podsjećamo dugogodišnje borbe mnogih žena u kojoj je najveći uspjeh bio uvođenje 8-satnog radnog vremena, ali i izjednačavanje plaća za muškarce i žene, zaštita majki, uvođenje porodijskog...

Nažalost, čini se da mi danas još uvijek živimo u patrijarhalnom društvu. U takvom društvu se od žena očekuje da budu brižne majke i supruge, da vode brigu o kućanstvu, da budu tihe, nježne i poslušne, da vole kuhati, peglati, heklati i gledati serije... A kakve smo zaista?

Jesmo li žene, majke, kraljice? Želimo ravnopravnost, želimo sudjelovati u donošenju bitnih odluka u obitelji, na poslu i državi. Želimo da se poštuje zakon rodne ravnopravnosti u praksi, ne samo na papiru. To ne zanči da smo radikalne feministice, ali borimo se za svoja prava. Nismo neizdepilirane, brkate muškarake, već uredne, pristojne i kulturne gospođe. Ne postojimo za to da se biramo kao misice, niti da bi služile kao dekor. Tu smo da kažemo svoj stav, da se čuje i naš glas. Ustrajmo u borbi protiv nasilja, jer nasilje je mehanizam kojim se žene stavljaju u podređenu poziciju! Koliko ima, nažalost, neprijavljenog nasilja i koliko žena traže pomoć u jednoj od 9 sigurnih kuća. Potrudimo se svi u našem društvu da život žena bude bolji i sigurniji i da s radošću proslavljamo Dan žena.

JS

Iskrice...

- ▶ Ne postoji put do prave sreće, put je već prava sreća.
- ▶ Loši ljudi nemaju prijatelje ali imaju „svoje ljude“.
- ▶ Čovjek pamti kad to hoće, a zaboravlja kad može.
- ▶ Vedar čovjek u svemu nalazi radost, a tužan tugu.
- ▶ Duša puno više boli nego što bole kosti.
- ▶ Veliko je zadovoljstvo prevariti varalicu.
- ▶ Malo je potrebno za sreću i obično to malo nedostaje.
- ▶ Tko osvijesti da je bio glup, više nije glup.
- ▶ Naučiš psovati kad naučiš voziti.
- ▶ Ljubav? To su prostor i vrijeme mjereni srcem.
- ▶ Malo se toga radi iz ljubavi, puno više iz interesa.
- ▶ Pamet služi svemu, al ne vodi ničemu.
- ▶ Što vrijedi galopirati ako ideš u krivom smjeru.

Škorpion

Za sada ste zadovoljni poslom, no kako je riječ ipak o vašim potrebama za promjenom, prije no što krenete tražiti drugi posao ili se od-

lučite u pokretanje vlastitog biznisa, posavjetujte se. Ne srljajte, dobro provjerite i tek što ste sigurni da ćete biti zadovoljni promjenom, krenite u realizaciju. Financije: povećani prihodi. Ljubavni i obiteljski život: ove godine roda će biti vrlo aktivna kod vašeg znaka. Ako ste već u dobi kada imate odraslu djecu, moguće da ćete biti obavješteni kako stiže unučić! U odnosu s partnerom vlada, za divno čudo, mir i zadovoljstvo. Zdravlje: odlično.

Strijelac

Vrlo bruno na poslu, jedan tren sve se usmjerava na posao koji treba započeti za par dana, drugi tren taj posao više nije aktualan, već se ide na nešto sasvim drugo. Izluđivat će vas ta promjena smjera, pa ćete biti primorani da se prvo ujutro dogovorite sa sobom da je dan nepredvidiv i da nećete skakati do plafona kad opet dođe do nove ideje ili posla. Financije: potreban dodatni oprez, mogli biste se malo više zanijeti, pa umjesto crvenog na tekućem imati ljubičasto! Ljubav i obiteljski život: sve što biste vi htjeli odmah i sad nažalost nije moguće, bilo bi dobro da pažljivije slušate što vam partner govori, tako ćete izbjeći nedorazumje. Za neke odluke potrebno je još vremena! Zdravlje: čuvajte se oštrih predmeta.

Jarac

Ne može se reći da ste oduševljeni poslom, ali kako ste naučili da se mora raditi, tako ćete i sve što vam je zadano bez pogovora izvršavati. No vrijeme je da se zapitate da li je to jedino što možete raditi i da li ima mogućnosti za neko drugo radno mjesto u okviru vaše firme. Ako budete dovoljno uporni i racionalni, ukazat će vam se dobra prilika za nešto novo. Financije: i dalje na snazi vrijedi pravilo: prvo kredit, pa režije, pa što ostane! Ljubavni i obiteljski život: nekih značajnih promjena neće biti, više ćete provoditi vremena u pospremanju tavana, podruma, imat ćete potrebu pobacati veću količinu stvari koje vas sad počinju smetati. Zdravlje: dobro.

Vodnjak

Svaka odluka koju sada donesete bit će iznimno važna za vašu budućnost. Ako ste nezadovoljni poslom, poslovnom suradnjom, svojom karijerom, prihodima koje ostvarujete, vrijeme je za promjenu! No, nikako ne donosite odluku u euforiji ili fazi nezadovoljstva. Pametno i mudro možete kreirati svoj život bez da vam voda dođe do grla. Financijska situacija je zasada zadovoljavajuća. Ljubavni i obiteljski život: na tom području morat ćete podvući crtu, što je bilo, koji su razlozi nezadovoljstva i kako krenuti dalje. Budite ipak nježni i prema sebi i prema svom partneru. Zdravlje: manji problemi sa zglobovima.

Ribe

Eh, posao... Kad bi vi mogli rukovoditi poslom onako kako samo to vi mislite, možda bi svijet bio ljepši i humaniji, no kako je realna situacija prilično kruta i nemilosrdna. Potrebno je da se primirite i razmislite kako da unaprijedite svoj status na poslu tako što ćete uložiti u svoje daljnje obrazovanje. Financije: više nego dobre. Ljubavni i obiteljski život: Ako ste kojim slučajem sami, predstoji vam ugodno iznenađenje, ljubav će vas zaskočiti kad se najmanje nadate, jednim pogledom i osmjehom i vrlo brzo bit ćete na sedmom nebu. Ovoga puta, bajka je stvarna i doista odgovara onome što ste tako dugo čekali. Zdravlje: manji problemi s prehladom.

NK Tehnika Koprivnica

Ambiciozno u proljeće

Koprivnička Tehnika u godini u kojoj slavi 40. rođendan ne odustaje od snova o višem rangu.

Nogometaši koprivničke Tehnike s pripremama za drugi dio sezone u Drugoj ŽNL započeli su 28. siječnja. Pod vodstvom trenera Valentina Knapića Građevinari treniraju gotovo svakog dana, a vikendom se odigravaju prijateljske utakmice. Tako će biti sve do 11. ožujka i prvenstvene utakmice s GOŠKOM u Gotalovu.

Od dolazaka, službeno je dogovoren dolazak Bojana Virovca (Tomislav Drnje), Zorana Matijakovića (Graničar Leograd), Vedrana Harmadija, Paola Coia (Bratstvo Kunovec) i povratnika nakon ozljede Dejana Haluseka. S druge strane, klub su u zimskom prijelaznom roku napustili Goran Jadan, Marko Markušić, Mislav Matijević i Borno Blašković.

Nakon 13 odigranih utakmica u prvom dijelu prvenstva, Građevinari su s 25 osvojenih bodova zauzeli odlično drugo mjesto na tablici sa sedam pobjeda, četiri remija i samo dva poraza uz gol-razliku 32:14. Vodeća Lipa iz Hlebina s 33 bodova bježi Građevinarima za njih osam, ali dok postoji nada za prvo mjesto, u Tehnici se ne predaju.

- Cilj nam je zadržati barem drugo mjesto na ljestvici. Postoje opcije da u viši rang uđemo i s druge pozicije - rekao je trener Knapić.

Ostati u samom vrhu želja je i predsjednika Igora Bajalice, koji je istaknuo da klub ove godine slavi svoj 40. rođendan. Tim povodom, u planu je odigravanje prijateljske utakmice s atraktivnim protivnikom na koprivničkom Gradskom stadionu.

- **Nadamo se** da će građevinska tvrtka, čije ime nosimo, pronaći način da nas podrži u obilježavanju ovog za nas velikog jubileja - kazao je Igor Bajalica. Z.M.

Boćarski turnir

Poštovana, prije svega (iako će ovo biti objavljeno prilično kasnije) želim Vam sretan Božić i uspješnu i sretnu novu godinu.

U prilogu šaljem nekoliko sličica s tradicionalnog boćarskog turnira na 3. katu.

Točno u podne zadnjeg radnog dana u 2017. godini odigrao se tradicionalni turnir na hodniku Marketinga - 3. kat.

Ovaj put imali smo i takmičare iz „Ekonoskog“ (2. kat).

Bili smo im dobri domaćini i osigurali im izvrsno 3. mjesto!!! Sudjelovale su tri ekipe mješovitih parova.

Nakon trogodišnje vladavine, Ljilja Boljarević /Franjo Kramarić su prepustili tron i 1. mjesto novoformiranom paru Marijana Žapčić Šorša/Ivan Martinek.

Planinarenje...

piše: Slavko Patačko

„Slovenka“ (1)

Danima, da ne velim i tjednima, „Slovenka“ nam je bila glavna opsesija. Da pojasnim, radi se o Slovenskoj smeri u severnoj triglavskoj steni. Ovo je bilo izvorno, onako kako to vele u Deželi. Dodatni poticaj za ostvarenje našeg nauka, davali su nam i naši „alpići“ koji su u dva navrata uspješno riješili „Slovenku“. Mi smo pak čekali povoljno vrijeme, ravnaajući se po onoj narodnoj; „ko čeka, taj i dočeka“, i konačno dočekali pravi trenutak. Rano je jutro, ali nije u pola šest kako bi rekli „Fosili“, nego pet. Krećemo za Sloveniju. Unatoč kaj su se gotovo svi meteo portali složili oko vremena, a ono bi danas trebalo biti izrazito lijepo, na parkiralištu kod Aljaževog doma bilo je tek nekoliko auta, pa smo se s pravom zapitali kaj se to događa. Pa gdje su planinari? Prolazimo pored Šljamerjevog doma. Izvana lijepo izgleda. Unutra nikad nisam bio i pojma nemam da li on uopće radi? Aljažev smo dom (1015 m) samo dotakli pogledom i brže bolje nastavili prema našem odredištu. Kad je Luknja čista, nekoliko dana slijedi lijepo vrijeme. Tak bar vele iskusni planinarski lisci. Skrećemo za Prag. Iako je već mjesec lipanj snijega je još uvijek puno. No tvrd je, zbijen, onakav kakav treba biti. Bit će ludilo na „Slovenki“! Odmah na početku stijene, kod prvih sajlji, prestigli smo skupinu Mađara koji su bili tak natovareni kao da idu na Ojos del Salado, na primjer. Svi su sipari zatrpani dubokim snijegom. Stvarno, nevjerojatno! Snijega ko nikad! Pred samim ulazom u Slovensku smer, kod ploče s imenima trojice stradalih penjača, napravili smo zajedničku fotku koja bi mogla biti povijesna ako kojim slučajem netko od nas, ne daj Bože, završi poput ovih nesretnika. Osim njihovih imena na ploči je napisan i vrlo lijepi stih. Veli ovako: „Ljubili ste gore (brda), v gorah ste iskali Boga, našli ste ga.“ Prijevod nije potreban, sve je jasno. Nekoliko desetaka metara poviše ulaz je u smer.

(Nastavlja se)

Treći par bili su već spomenuti „internacionalci“ Ivana Novak Dedović/Ivan Lovrić.

Čestitke svim takmičarima, a svim djelatnicima Tehnike sretne i uspješne nove 2018.

Franjo Kramarić

Pogledajte: Peter QUILTER - FAMOZNA

I komično i tragično...

„Ljudi mogu reći da ne znam pjevati, ali nitko ne može reći da nisam pjevala“ – poznata je rečenica Florence FOSTER JENKINS u kojoj je sažela cijelu svoju neobičnu životnu priču. Rođena 1868. u bogatoj obitelji iz Pennsylvanije, željela je studirati glazbu što joj roditelji nisu dozvolili. Nakon očeve smrti dobila je nasljedstvo koje joj je omogućilo da pokuša ostvariti svoj san i postane operna pjevačica. Iako nije imala sluha ni smisao za ritam i intonaciju, Florence je postala glazbena kulturna figura. Dok je ona bila uvjerena u veličinu svog talenta i nije se puno opterećivala kritikama, publika je na njene koncerte dolazila da bi se dobro zabavila i nasmijala. Njenu pjevačku karijeru pratili su mladi pijanist Cosme McMoon te menadžer St. Clair Bayfield s kojim je bila u nekoj vrsti ljubavne veze. Vrhunac uspjeha bio je 1944. godine njen nastup u rasprodanom Carnegie Hallu u New Yorku pred kojim je ostalo još dvije tisuće ljudi koji nisu uspjeli kupiti ulaznicu. Mjesec dana nakon ovog koncerta, Florence je preminula u 76.

godini. 2005. godine u Birmingham Repertory Theatreu praižvedena je glazbena komedija Petera QUILTERA koja se temelji na životnoj priči ove najgore operne pjevačice na svijetu. Od tada ona je prevedena na 27 jezika i igrana u četrdesetak zemalja, a nedavno je prema njoj i snimljen film „Neslavno slavna Florence“ s Meryl STREEP u naslovnoj ulozi.

„Famozna“ je nedavno postavljena na scenu Glumačke družine Histriion u režiji Krešimira DOLENCIĆA sa sjajnom Anjom ŠOVAGOVIĆ DESPOT u ulozi Florence. Kostimografiju predstave potpisuje Tea BAŠIĆ, scenografiju Irena KRALJIĆ, koreografiju Ljiljana GVOZDENOVIĆ. Uz glavnu protagonisticu uspješan je i cijeli ansambl: Zoran GOGIĆ, Ivana LAZAR, pijanist Fabijan KOLJENOVIĆ, Vanja MATUJEC i Marija SEKELEZ.

Iako režirana kao urnebesna komedija, ova predstava otkriva i naličje ove neobične pjevačke karijere, njenu tragičnu stranu ispunjenu tugom, nemoći i stalnim podsmijehom okoline.

Pročitajte: Pavao PAVLIČIĆ - SALON ZA PLAKANJE

Odlična priča detekcije

Svakome novom romanu Pavla PAVLIČIĆA, jednog od najproduktivnijih i najčitanijih domaćih autora, teško je odoljeti, a naročito onome iz serijala o pustolovina glavnog urednika Crne kronike dnevnog lista Ive Remetina. Iznimka nije ni njegov nedavno objavljeni najnoviji triler neobičnog naslova „Salon za plakanje“. U njemu Remetin istražuju nestanak nekad slavne zagrebačke glumice koja je prije sedamnaest godina iz nepoznatog razloga prekinula svoju uspješnu karijeru i otišla živjeti u sicilijanski samostan. Prije dvije godine vratila se u rodni grad, ali nastavila je živjeti povučenim životom daleko od kazališnog miljea. Nekoliko neuspješnih otmica žena te dvije uspješne ukazuju na serijskog otmičara pa Remetin odlučio po-

tražiti pomoć od iskusnog istražitelja i prijatelja Vlade Šošlara. Iako se čini da nestale žene ništa na povezuje, Remetin će u dalekoj prošlosti pronaći motive današnjih događaja pri čemu će, kako to obično biva, nesretne ljubavi imati glavnu ulogu...

„Salon za plakanje“ klasični je roman detekcije čija radnja teče polako, dajući pri tom priliku čitatelju da kroz proces čitanja polako otkriva počinitelja. Unatoč tome, on ne gubi na svojoj zanimljivosti pa se čita u jednom dahu. Iako smo se već zblížili s Pavličićevim glavnim likovima i čini nam se da o njima već sve znamo, autor će nas u ovoj knjizi iznenaditi nekim novim momentima, nagovještavajući neke moguće putove u budućim romanima.

Izdaje: Mozaik knjiga, Zagreb, 2017.

Pogledajte:

SKRIVENA LJUBAV

O Eliu i Oliveru

Sazrijevanje i prva ljubav česte su teme umjetničkih djela, ali kada je riječ o istospolnoj ljubavi, poprimaju sasvim drugačija značenja. Tako je i u filmu „Skrivena ljubav“ redatelj Luce GUADAGNINA („Ja sam ljubav“, „Rasprskavanje“).

Sedamnaestogodišnji Elio provodi ljetno u roditeljskoj vili na ladanju u Lombardiji. U sanjivom ozračju prelijepog vrućeg ljetnog talijanskog krajolika, predaje se dokolici, plivanju, sunčanju i druženju s prijateljima. Tu uspavanost prekida dolazak očevo doktoranda arheologa Olivera. Elio prema njemu počinje osjećati snažnu privlačnost. Oliver se kao stariji i mudriji pokušava oduprijeti ovoj zabranjenoj ljubavi, ali i sam pokleknje pred dubokim osjećajima koji ga preplavljuju. Sve se prekida Oliverovim povratkom u Ameriku, ali ova ljetna ljubav ostat će zauvijek zapisana u Eliovom srcu.

Film je snimljen prema romanu Andrea ACIMANA „Call me by Your Name“ („Zovi me svojim imenom“). Scenarij je napisao James IVORY poznat po adaptaciji klasika poput „Sobe s pogledom“ i „Na kraju dana“.

Iako sniman bez velikih pretenzija „Skrivena ljubav“ osvojila je već niz uglednih nagrada na filmskim festivalima, a nominirana je za čak četiri Oscara (za najbolji film, glavnu mušku ulogu, originalnu pjesmu i adaptirani scenarij).

Glavne uloge igraju Timothée CHALAMET (Elio), Armie HAMMER (Oliver) i Mihael STUHLBARG (Eliov otac).

Zašto se kaže

Veljača - prevrtača

Veljača je drugi mjesec po gregorijanskom kalendaru, kojem mnogi pridodaju epitet prevrtljiva. Iako zlobnici tvrde da je prevrtljivost usko povezana sa ženskom imenicom – nazivom ovog mjeseca, ona se zapravo odnosi na meteorološke prilike, odnosno vrijeme koje može u drugom mjesecu varirati od iznimnih hladnoća i dubokog snijega do proljetnih temperatura, koje često vladaju Lijepom našom.

Veljača je po mnogočemu poseban mjesec. Riječ je o najkraćem mjesecu u godini, sa samo 28 dana, koliko ih ima i ove godine.

Astronomska godina ne traje točno 365 dana nego nešto više, točnije 365, 25 dana, pa se kroz 4 godine nakupi točno za još jedan dan koji se dodaje u veljači. Dakle, svaka četvrta godina je prijestupna, osim onih stoljetnih koje, da bi bile prijestupne, moraju biti djeljive sa 400, prema tome 2000. je bila prijestupna, a 1900. nije.

No kroz povijest je postojalo par slučajeva kada je veljača imala i 30 dana. Primjerice, U Švedskoj od 1700. do 1753., kada je švedsko kraljevstvo prelazilo s julijanskog na gregorijanski kalendar. Sovjetski savez je 1929. uveo kalendar po kojem je svaki mjesec ima 30 dana, uključujući i veljaču, a ostalih 5 do 6 dana su bili praznici, no to je trajalo samo dvije godine. U rimskom kalendaru veljača je bila posljednji mjesec u godini, a latinsko ime „februar“ došlo je od riječi februarus, što je označavalo očišćenje od grijeha. Naime, kod Rimljana zima nije imala mjesečne periode, pa siječanj i veljača (januar i februar) nisu postojali.

Smatra se da hrvatsko ime „veljača“ označava sve duže dane, dane koji postaju sve veći (velji). Stari hrvatski naziv za ovaj mjesec u nekim krajevima bili su: svečen (vjerojatno prema blagdanu Svijećnici, 2. veljače), veljak, svičan, ali i zbog promjena koji se događaju u prirodi, jer velja znači i mijena, odnosno promjena.

Veljača, nešto toplija od siječnja, može nas iznenaditi do gotovo proljetnih, sunčanih dana, koje mnogi od nas već priželjkujemo, no ove godine ona je pokazala zube!

Pripremila DK

SUDOKU – japanska numerička križaljka. Kako biste riješili sudoku križaljku, kombinirajući brojeve od 1 do 9 popunite redke i stupce, tako da se brojevi u pojedinom redu odnosno stupcu ne ponavljaju. (st)

2				4	7	5		
	9		8	5	6			4
	7						5	
		4		1			6	
	3					2		8
5					9	4	3	
					2		1	7
	2	1		3				9

Pišite nam, javljajte se!

Iako je naša okrugla 70. godišnjica već iza nas i stariji smo za još jednu godinu, ne znači da smo prestali pisati na temu naše prošlosti jer su nam i dalje sjećanja naših sadašnjih ili bivših kolega korisna i zanimljiva. Po reakcijama čitatelja vidjeli smo da su nam prilozi iz povijesti Tehnike rado čitano štivo pa vas stoga i dalje pozivamo na suradnju. Poštom ili e-mailom šaljite nam svoje zapise o nekim zanimljivostima, anegdotama, lijepim ili ne baš lijepim uspomenama. Vaše priloge i ubuduće ćemo rado objavljivati. Srdačno vas pozdravlja vaša urednica.

(i)

- ▶ Ako plaća predstavlja sitnu lovu, mogu se očekivati i sitni rezultati!
- ▶ Moždani udar je u puno slučajeva udar u prazno.
- ▶ Čovjek je savršen, ali nažalost nedovršen.
- ▶ U ljubavi je uvijek sve lijepo, osim kraja.

TEHNIKA INFORMATIVNI LIST
DIONIČKOG DRUŠTVA TEHNIKA

Adresa uredništva:

Ulica grada Vukovara 274, Zagreb, tel. 63-01-111

e-mail: ivica.mihotic@tehnika.hr

Osnivač i izdavač: **TEHNIKA** d.d. za graditeljstvo, inženjering, proizvodnju i trgovinu, Zagreb, Ulica grada Vukovara 274, tel. 63-01-111
Internet adresa: www.tehnika.hr

Glavna i odgovorna urednica: **Ivica Mihotić**, prof.
Grafičko uređenje: **Andrej Glücks**, dipl. ing.
Tisak: **VJESNIK** d.d., Slavenska avenija 4, Zagreb

Mišljenjem Ministarstva kulture RH br. 612-10/96-01-1035 list »Tehnika« oslobođen je plaćanja poreza. List se dijeli besplatno zaposlenicima, umirovljenicima i poslovnim partnerima.